

ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ-ΚΡΙΤΙΚΗ

Το μυθιστόρημα «Ελένη, ή ο Κανένας» στηρίζεται σε μια πραγματική ιστορία. Το νήμα έδωσε η ζωή της σπετσιώτισσας και πρώτης σπουδασμένης ελληνίδας ζωγράφου Ελένης Αλταμούρα - Μπούκουρα, που μεγάλωσε στην μετεπαναστατική Ελλάδα του 19ου αιώνα, κόρη καπετάνιου που υπήρξε ο πρώτος θεατρώνης της Αθήνας. Ζωή δραματική, άγνωστη ακόμη εν πολλοίς, έλκει πρόσφατα το ενδιαφέρον κομίζοντας νέα στοιχεία στα ήδη δεδομένα, ότι δηλαδή εκείνη, η Ελένη, ντύθηκε στην Ιταλία σαν άντρας προκειμένου να σπουδάσει, ότι ο έρωτος και ο γάμος της με το ζωγράφο επαναστάτη Σαβέριο Αλταμούρα γρήγορα διαλύθηκε, επέστρεψε στην Αθήνα και εργάστηκε, ότι πέθαναν τα δύο παιδιά που ανέθρεψε πάνω στη νιότη τους - μια κόρη κι ο περίφημος ζωγράφος Ιωάννης Αλταμούρας-, ότι κατόπιν έζησε εγκλειστη στις Σπέτσες ένα μακρόχρονο, μονήρη και σχεδόν μυστηριώδη βίο. Στο μυθιστόρημα συναιρούνται και διαλέγονται αδιάκοπα τα φώτα της γνώσης και η μαγεία, η λογική και η τρέλα, η αθωότητα και η ενοχή, ο χωρισμός και η συμφιλίωση, ο ανοιχτός ορίζοντας και ο εγκλεισμός, η καλλιτεχνική δημιουργία και η καταστροφή της, η ταυτότητα και η ματαιότητα της αναζήτησής της, η διαμόρφωση και η ασάφεια του εθνικού, η ύπαρξη και η κατάργηση του χρόνου, οι ζωντανοί και οι νεκροί. (Από το οπισθόφυλλο του βιβλίου)

Πρόκειται για ένα βιβλίο που είναι πολύ ενδιαφέρον για πολλούς λόγους. Κατ' αρχάς, έχει κανείς τη δυνατότητα να γνωρίσει την πρώτη ελληνίδα που σπούδασε ζωγράφος. Έπειτα, μπορεί να αντιληφθεί μέχρι πού μπορεί να φτάσει ο άνθρωπος, προκειμένου να ικανοποιήσει το όνειρό του. Επιπρόσθετα, μέσω του βιβλίου πληροφορείται για σημαντικές στιγμές της ελληνικής ιστορίας αλλά και για τη θέση της γυναίκας την εποχή στην οποία αναφέρεται το βιβλίο. Τέλος, από λογοτεχνικής σκοπιάς έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον η ροή του αφηγηματικού χρόνου, οι εναλλαγές της οπτικής του αφηγητή, η απόδοση των εσωτερικών συγκρούσεων των ηρώων καθώς και η εναρμόνιση της ιστορίας με τη λογοτεχνία. Καθώς το βιβλίο παρουσιάζει αρκετές δυσκολίες, προτείνεται για εφήβους των τελευταίων τάξεων του λυκείου καθώς και για ενήλικους αναγνώστες.